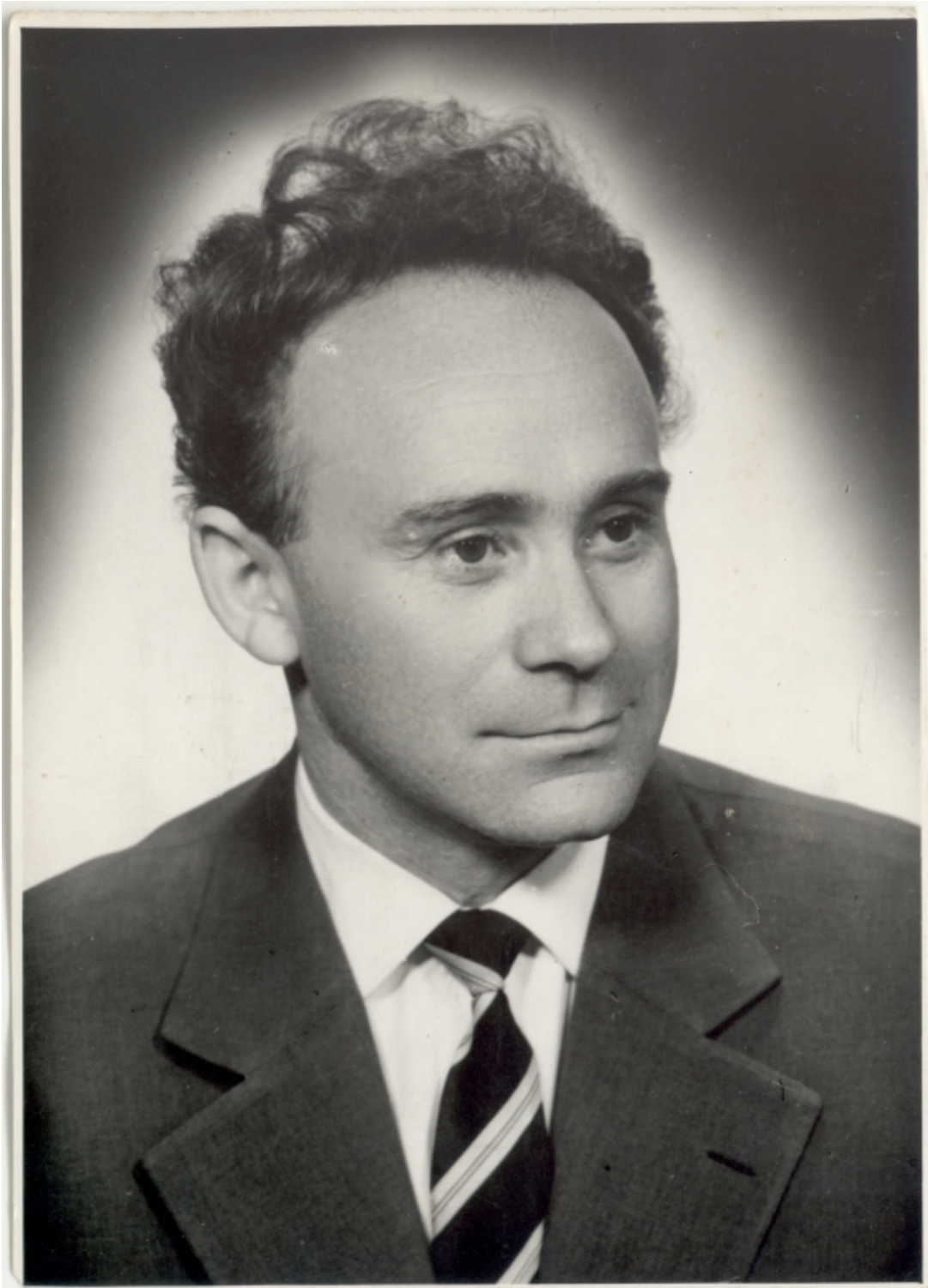

Csernovits Sámuel

Ezen a képen én vagyok az egyetem elvégzésekor [1956 körül]. Miután visszatértem és beálltam a pártba, folytattam a tanulmányaimat is. Már 1945-ben beiratkoztam a Református Kollégiumba, de nem tudtam folyamatosan tanulni, mivel már dolgoztam mint pártaktivista az ifjúsági szervezetben. A pártba való beiratkozásom egyszer?en zajlott le. Sokszor járt haza Löbl Marci, és szólt párszor, hogy be kellene lépni, de Grün Feri barátom is szólt meg Fuchs Simon is. Én örömmel csatlakoztam, párth? ember voltam. A párt ifjúsági szervezetének lettem az aktivistája. Az aktivista munka aztán sok energiánkat felemésztette. Kimentünk terepre, gyakran nagyon távolra, például Sepsiszentgyörgyre, Kézdivásárhelyre, [Székely]Udvarhelyre, és szerveztük az ifjúságot. Létrehoztuk az ottani szervezeteket, gy?léseket tartottunk, beszédekent mondtunk a pártról, a munkájáról, célkit?zéseir?l. Én személy szerint nagyon keveset tudtam elméleti szempontból, inkább jelszavakat mondtunk, de mondtuk a magunkét. A munkásifjak se voltak képzetebbek, ?k is elfogadták, hisz szerették volna,

ha jobbra fordul az életük. Tehát a munkánk nem volt tudományos, jelszavakkal dolgoztunk, mi, a 'kiküldött elvtársak', ugyanis így neveztek minket akkor. A kommunista párt jelszavait hirdettük egy igazságosabb társadalmi rend és világ létrehozásáról, a nemzeti elnyomás megszüntetéséről, a földosztásról. Ha valaki megkérdezte volna akkor tőlem, hogy mi a szocializmus, fogalmazzam meg tudományosan, nem tudtam volna válaszolni. A marxista alaptételeket sem ismertem. A pártaktivista tevékenységet 1947 januárjáig folytattam. 1947 telén Csíkszeredában voltam, nagyon sokat kellett gyalogolnom a hidegben, és ez nagyon megviselte a szervezetemet. Súlyos betegség tört ki rajtam. Tulajdonképpen a lágerben szerzett szívproblémák súlyosbodtak el. Ebben az időszakban közben a tanulmányaimat is folytattam. Akkoriban nagy volt a lazaság, szabadság a kollégiumban. Az érettségi elhúzódott egészen 1948-ig. Érettségi után egy ideig szabóként dolgoztam otthon, de az aktivista munkát sem hagytam el. Önkéntes alapon működött az egész, fizetést nem kaptunk, csupán az étkezést biztosították a pártkantinban. 1948 szeptemberéig ment így a dolog. Aztán meglátogatott Grün Feri, a tartományi pártiskola igazgatója, és elhívott a pártiskolához. Elvégeztem egy három hónapos pártiskolát, amely már tanterv szerint működött. Volt néhány hetes iskola, három hónapos, hat hónapos, egy éves és a központi Zsdanov. Alapvető fogalmakat tanítottak a pártról, a felépítéséről, elveiről, célkitűzéseiről. Egy kicsit komolyabb alapot kaptunk. Aztán beiratkoztam magyar nyelvre Kolozsváron, a Bolyai Egyetem Filológia Tanszékén. A felvételim sikerült nappali tagozatra, de végül a látogatás nélkül választottam, hisz dolgoznom kellett. Jártam vizsgázni, elértem a hatodik évbe, a többiek, akikkel együtt indultam, elmaradtak. Egyetlen barátom végezte el majd két év múlva. Államvizsgáztam. Kozma János iskolaigazgató felajánlott egy világirodalom katedrát az egyetemen. Én nagyon szeretem a világirodalmat. Mire levizsgáztam, sajnos megszüntették a katedrát.